

PVDA

**Jaarverslag
Wetterskipsfraksje
2016**

www.pvda.frl

»» voorwoord »»

Voorwoord

We hebben afgelopen jaar mooie en minder mooie dingen meegemaakt in Wetterskip Fryslân. We zijn trots op ons vernieuwde energieneutrale kantoor. Daarmee laat het Wetterskip zien klimaataanpassing, ook in eigen huis, belangrijk te vinden. Ook de levering van biogas uit rioolslib aan Fier Fryslân is daarvan een mooi voorbeeld. Zo zijn er gelukkig meer.

Helaas moesten we een motie van treurnis indienen over de gang van zaken bij de overdracht van het stedelijk water aan de gemeenten. Die motie werd zelfs gesteund door enkele CDA-leden van de coalitie. Dan moet je het wel erg bont hebben gemaakt was onze conclusie. Elders in dit jaarverslag staat een en ander over de eveneens treurig stemmende voortgang in de uitvoering van de veenweidevisie.

We hebben vorig jaar beloofd de mouwen op te stropen. Dat hebben we gedaan en daar gaan we de komende periode opgewekt en gedreven mee door.

HENNI VAN ASTEN

Fractievoorzitter PvdA Wetterskipsfraksje

April 2017

▼ *Als gevolg van de klimaatverandering hebben we tegen zeespiegelstijging en stormen bescherming nodig.*

▲ *Ook in 2016 nam de Wetterskipsfraksje deel aan de 'PvdA foar Fryslân' werkbezoeken, waaronder aan Ameland.*

Waterveiligheid, voldoende en schoon water

Veilig bij zwaarste stormen

Het Rijk en de waterschappen werken samen binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) om ons te beschermen tegen de zeespiegelstijging en zware stormen ten gevolge van de klimaatverandering. Het duurste project ooit van het Wetterskip is de 77 miljoen euro kostende dijkverbetering en -verhoging op Ameland.

Daarvan dragen het Rijk en de waterschappen samen de kosten, maar 10% komt voor rekening van het waterschap ter plaatse. Na eerst te hebben onderzocht hoe dit Waddeneiland de komende jaren ook bij de zwaarste stormen veilig is – onder meer door met boeien het gedrag van golven te meten – wordt er nu 800.000 ton aan steen, zand, klei en asfalt verwerkt. Al dat materiaal moet worden aangevoerd naar het eiland en bij het werk moet men natuurlijk rekening houden met het storm- en broedseizoen.

Onze fractie vindt betrokkenheid van burgers en organisaties bij dit project belangrijk. Zo doen de eilanders mee, heeft het Wetterskip de website 'kijkopdedijkameland.nl' in het leven geroepen en is de themafietsroute 'Droge voeten' gerealiseerd. Wij halen deze dijkverzwaring graag als voorbeeld aan om aan te geven dat CO₂-reductie, innovaties, overgaan op hernieuwbare energie pure noodzaak zijn. Alleen al om in de toekomst een veelvoud

▲ *Samen met Lutz Jacobi werken we aan informatie en activiteiten over water in het stedelijk gebied.*

van de kosten van deze 16,5 kilometer lange en 35 centimeter hoge dijkverbetering te voorkomen. Dat kunnen de klimaatsceptici mooi in hun zak steken.

Voldoende water: niet te veel, niet te weinig

De corebusiness van het Wetterskip is de zorg voor waterveiligheid, voldoende en schoon water. Voldoende water betekent niet teveel, maar zeker ook niet te weinig. Ook dat vraagt als gevolg van de klimaatverandering en inklinking van de bodem steeds meer aandacht. We moeten rekening houden met clusterbuien, nattere winters en periodes van droogte. Het Wetterskip richt zich op het beheer en onderhoud van onder andere zee- en poldergemalen, stuwen, inlaten, watergangen en spuisluisen. Dit zogenaamde watersysteem is ingericht voor een efficiënte bediening van de functies landbouw, bebouwing, natuur, scheepvaart en recreatie. Afgelopen jaar is er weer volop geïnvesteerd in natuurvriendelijke oevers en andere waterberging.

Realisatie gemaal Vijfhuizen

Bij Vijfhuizen wordt er een bijzonder gemaal gerealiseerd. Dat gemaal moet niet alleen de waterafvoer bij zware regenval verbeteren, er ontstaat ook een verbinding tussen zoet en zout water voor de kwelderplanten en wadvogels. Het spande er nog even om, want helaas houdt niet iedereen van investeringen die ook natuur en landschap ten goede komen en dat had zo zijn gevolgen

voor een soepele afhandeling van de noodzakelijke bestemmingsplanwijziging. Daardoor is er krap tijd om dit bijzondere project binnen de subsidietermijn te realiseren. We hielden en houden een kritische vinger aan de pols over de uitvoering.

Onderlinge samenwerking

Met de waterwoordvoerders van de Statenfractie, de raadsfractie van Leeuwarden en Lutz Jacobi in de Tweede Kamer werkten we aan informatie en activiteiten over water in stedelijk gebied. Afgelopen jaar hebben we alle raadsfracties gewezen op het belang van de hoofdrol van water in de ruimtelijke ordening. Mede door hen het boekje van onze Kamerleden Lutz Jacobi en Henk Leenders 'Groen en Water in de Stad' te sturen.

Komend jaar zetten we in op water in de verkiezingsprogramma's. Zo kan vegetatie zorgen voor dik 80 procent van de waterafvoer en het is mogelijk beplanting aan te brengen die tegelijk water- en droogteresistent is. Ook de aanleg van waterpleinen, plas-drasgebieden willen wij graag promoten.

Behoud veenweide

Een doorn in onze ogen is de vertraging in de uitvoering van de Veenweidevisie. Al in 2014 heeft het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân een beleidsnota over dit onderwerp vastgesteld. Doel is om door middel van peilverhogingen

▼ *Gemaal Vijfhuizen maakt een verbinding tussen zoet en zout water voor de kwelderplanten en wadvogels.*

het kwetsbare veenweidegebied te behouden of de oxidatie van het veen te vertragen. Oxidatie van veen boven de waterspiegel is een autonoom proces, maar dit wordt versterkt door verlaging van het grondwaterpeil ten behoeve van de landbouw. Vervolgens ontstaat een neerwaartse spiraal. Want hoe meer de bodem inklinkt, hoe verder het peil moet worden verlaagd.

Ook stroomt er water weg uit de, inmiddels hoger gelegen, natuurgebieden die hierdoor niet alleen verdrogen, maar de neerwaartse spiraal verder versterken. Boeren vrezen voor toegankelijkheid van hun land en hun opbrengsten, maar er zijn ook andere belangen: verdrogende natuur, verzakkende wegen, rottende funderingen van huizen, etc. Er is helaas in het Wetterskip een meerderheid die deze vertraging niet erg lijkt te vinden en de uitstoot van grote hoeveelheden broeikasgas door veenoxidatie kennelijk een bijkomstigheid vindt.

Delfstoffenwinning

Al kon de inzet van het dagelijks bestuur op zijn adviesrol in het kader van de nieuwe mijnbouwwet op onze enthousiaste steun rekenen, zij kregen er toch geen meerderheid voor in het algemeen bestuur. Wij vinden dat je niet voorzichtig genoeg kunt zijn bij activiteiten die kunnen leiden tot bodemdaling, vervuiling, verzilting en tot schade aan het watersysteem. De meerderheid wilde een ander risico niet lopen, namelijk dat zo'n stevig standpunt niet houdbaar zou

▼ *Met verhogingen van het grondwaterpeil willen we het kwetsbare veenweidegebied behouden.*

▲ *Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn bij activiteiten die kunnen leiden tot bodemdaling.*

zijn wanneer schaliegas toch zonder gevolgen uit de bodem kan worden gehaald. Wij vinden dat een even onzinnige als gevaarlijke opvatting. Ook voor argument dat je geen geld en meer moet stoppen in nieuwe winning van fossiele brandstoffen was helaas geen meerderheid.

Actieplan 'Emissies'

Het actieplan 'Emissies' konden we steunen met wat toezeggingen van het dagelijks bestuur. Het gaat om de keuze voor scenario's, die per euro het meeste schoon water opleveren: verlaging van emissies in de landbouw en pleziervaart.

Bij het laatste hebben we gevraagd om na te gaan wat de mogelijkheden zijn van een toegangsverbod van de kwetsbaarste wateren voor boten zonder verzegelde vuilwatertank. We hebben immers ook electric-only routes. Ook vroegen we een pilot op te zetten in het voorschrijven van milieuvriendelijkere medicijnen door artsen. Voor verhoging het waterbewustzijn zijn schoonwateracties nodig voor verschillende bevolkingsgroepen.

Er blijft nog genoeg te doen. Dat wij de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) gaan halen is nog geen vanzelfsprekendheid. We wachten bovendien op de uitvoering van de motie Jacobi die vraagt standaarden te ontwikkelen voor het meten van micro- en nano-plastics, zodat ook daarmee aan het werk kan worden gegaan.

▲ *Minister Jet Bussemaker nam in januari de virtuele tour Woudagemaal 360° officieel in gebruik.*

Organisatie, Communicatie en Tarieven

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Vorig jaar kregen wij nog weinig respons op ons verzoek om werk te maken van banen voor mensen met een arbeidsbeperking bij het Wetterskip. Afgelopen jaar hebben wij daar nogmaals om gevraagd en nu de toezegging gekregen dat men de doelstelling wil halen. Gelukkig maar. In de eerste plaats voor de mensen met de arbeidsbeperking, maar ook om de geloofwaardigheid van de overheid en niet in de laatste plaats om talenten van mensen met een arbeidsbeperking te gebruiken.

Auditcommissie

Onze fractie zit, mede namens FNP, in de auditcommissie. Dit is een technische commissie, die commissievergaderingen voorbereidt. Afgelopen jaar is er onder andere gesproken over de opzet van een flexpool, de wijze van rapporteren aan het algemeen bestuur over grote investeringen, kwijtschelding, financiële rapportages en plannen voor een Noordelijk Belastingkantoor. Met dat laatste hebben wij niet ingestemd. Naar onze mening werd het voorstel met een kokervisie onderbouwd. Wij konden daardoor niet goed afwegen of andere scenario's beter zouden zijn.

De auditcommissie is in 2016 zevenmaal bijeen geweest. Daarnaast heeft onze fractie zitting gehad in de commissie

die de herbenoeming van de dijkgraaf heeft voorbereid en zit in een werkgroep 'bestuurlijke ontwikkeling', met als doel het bestuur effectiever en zichtbaarder te maken.

Contact met burgers

In 2015 hebben wij aangedrongen op een nieuw te ontwikkelen communicatiebeleid. Daarmee reageerden wij op de uitspraak van de OESO dat het waterbewustzijn van de Nederlander tekort schiet. Het werk van de waterschappen wordt de komende decennia alleen maar belangrijker. Dat vraagt een nieuwe communicatiestrategie. Die is er nu.

We zullen erop letten dat deze niet alleen gericht is op 'stakeholders', maar juist ook op al die gewone burgers voor wie waterveiligheid, voldoende en schoon water nu nog vanzelfsprekendheden zijn, maar waarover steeds indringender en belangrijker (politieke) keuzes zullen moeten worden gemaakt.

De nieuwe app – gratis beschikbaar in de App Store en Google Play Store – waarmee je het Woudagemaal virtueel 360 graden en onder stoom kunt bezoeken is natuurlijk een geweldige manier om mensen en vooral jongeren kennis te laten maken met het werk van het Wetterskip.

Belastingen en kwijtschelding

Het Wetterskip kent twee soorten belastingen. De ene is de waterschapsbelasting voor het watersysteembeheer

▼ *Verdere verhoging van de zuiveringsheffing vond de fractie dit jaar niet nodig.*

▲ Beeldend kunstenaar Rachel van Balen beschilderde de vuurtoren in Hollum voor Kunstmaand Ameland.

en de andere is de zuiveringsheffing. De afgelopen jaren zijn de tarieven steeds gestegen. Ook eind 2016 wordt er een overschot op de jaarrekening voorspeld. Toch stelde het dagelijks bestuur voor om de tarieven verder te laten stijgen, om reserves te kunnen opbouwen. Dat vonden wij voor de zuiveringsheffing niet nodig. Die wordt steeds efficiënter en duurzamer en levert ook nog eens energie op. Bovendien geldt hier bij uitstek: de vervuiler moet betalen. Een amendement om het tarief gelijk te houden kon weliswaar op steun, maar niet op een meerderheid rekenen.

En natuurlijk verzetten wij ons met hand en tand tegen degenen die balletjes opgooien over afschaffing van kwijtschelding. Een fatsoenlijke overheid hanteert kwijtschelding voor de zwakste schouders. Bovendien leren de cijfers van elders dat afschaffing leidt tot hogere oninbaarheid van facturen, met alle kosten voor deurwaarders en dergelijke van dien.

Tot besluit

Lang niet al onze voorstellen worden met gejuich of zelfs maar door een meerderheid positief ontvangen. Maar we leveren een stevige inhoudelijke bijdrage in de debatten en zijn soms de noodzakelijke luis in de pels. Ondanks de kritische reacties op de inzet van het Wetterskip bij Culturele Hoofdstad, kon ons initiatief om de jaarlijkse besturendag

van de Unie van Waterschappen in 2018 in Leeuwarden te organiseren op enthousiasme rekenen bij de Unie, het dagelijks bestuur en de meeste partijen.

We hebben ons werk afgelopen jaar met plezier gedaan. Dat wij daarbij getuige mochten zijn van onder meer de lancering van een onderwaterdrone, bovenop de beschilderde vuurtoren van Ameland naar de dijkvernieuwing konden kijken, konden gluurden in de rioolwaterzuivering, kennis mochten nemen van het werk van waterschappers in het veld en samenwerkten met veel partijgenoten is daarbij de spreekwoordelijke kers op de taart.

Dank daarvoor.

HENNI VAN ASTEN

Fractievoorzitter

Lid algemeen bestuur

T: 06 – 40 15 28 41

E: hvanasten@wetterskipfryslan.nl

REMCO ADMIRAAL

Lid algemeen bestuur

T: 06 – 13 32 43 19

E: radmiraal@wetterskipfryslan.nl

Colofon

Tekst: Henni van Asten

Vormgeving: Partij van de Arbeid Fryslân

Foto's: Maksim/Wikimedia (Luchtfoto, p. 2), Johan Wieland/Flickr (Waddenzee, p. 3), Jac. Janssen/Flickr (Woudagemaal, p. 5), Rachel van Balen/Kunstmaand Ameland (Vuurtoren Hollum, p. 6), Partij van de Arbeid Fryslân (overige foto's).